

ÍNDEX GENERAL

- PRÒLEG** Quan el nostre món en troba un altre
Josep Ramoneda 9
- INTRODUCCIÓ** *Borja de Riquer* 13
- LA PREHISTÒRIA**
- Milers d'anys en poques pàgines · *Miquel Molist* 27
- 450.000 aC Pobladors i conqueridors del medi ambient:
els primers homínids · *Miquel Molist* 31
- 7.500 aC La Matança: la violència i el patiment
representats · *Josep Castells* 39
- 4100 aC Les mines de variscita de Gavà · *Miquel Molist* 47
- 775-300 aC Terra, aigua i poder en el món iber
Emili Junyent 56
- ELS TEMPS ANTICS**
- La primera multiculturalitat · *Isabel Rodà* 67
- 575 aC Comerciant amb els grecs · *Marta Santos* 72
- 425 aC Els enigmes de l'escriptura ibèrica · *Javier Velaza* 79
- 218 aC Cartaginesos i romans lluiten en territori català
Jaueme Noguera 85

125 aC L'Esculapi emporità, un contemporani de la Venus de Milo · <i>Isabel Rodà</i>	93
77 aC a 49 aC Topada de titans a Hispània: Pompeu i Cèsar <i>Jordi Castellví i Josep M. Nolla</i>	99
26 aC August descansa a Tàrraco · <i>Josep M. Macias Solé</i>	105
120 dC El vi tarraconense i els grans circuits comercials romans · <i>Cèsar Carreras</i>	112
129 dC Un campió olímpic: dels senadors als esclaus <i>Isabel Rodà</i>	119
259 dC Els màrtirs de Tàrraco · <i>Andreu Muñoz Melgar</i>	125
270 dC Les muralles de la por · <i>Josep M. Nolla</i> i <i>Alessandro Ravotto</i>	133
415 dC Bàrcino, capital dels visigots <i>Julia Beltrán de Heredia</i>	140
ALTA EDAT MITJANA	
Naixement del món medieval · <i>Josep M. Salrach</i>	147
711-720 Al-Àndalus a les terres del nord-est peninsular <i>Xavier Ballestín</i>	152
801 La conquesta de Barcelona i la metamorfosi de l'heroi <i>Josep M. Salrach</i>	158
985 L'assalt d'Almanson · <i>Gaspar Feliu</i>	165
1027 «Abundava la iniquitat i la caritat es refredava» <i>Victor Fariás</i>	171
1058 El bon govern de les comtesses · <i>Martí Aurell</i>	178
1120 Un savi tortosí en l'univers de l'islam · <i>Dolors Bramon</i>	185

1123 La plenitud de l'art romànic · <i>Xavier Barral i Altet</i>	191
1150 Greuges en català · <i>Josep Moran</i>	198
BAIXA EDAT MITJANA	
Plenitud i crisi del món medieval · <i>Josep M. Salrach</i>	203
1212-1214 L'emergència d'Europa: Las Navas de Tolosa, Muret i Bouvines · <i>Ferran Garcia-Oliver</i>	208
1229 La conquesta de Madîna Mayūrqa i la crònica de Jaume I · <i>Antoni Furió</i>	216
1269 Cerverí de Girona, un trobador assalariat <i>Isabel de Riquer</i>	223
1274 Ramon Llull, un pensador universal · <i>Lola Badia</i>	230
1283 La lluita pel control de la Mediterrània <i>Stefano M. Cingolani</i>	238
1324 L'èxit dels llibres de cuina · <i>Antoni Riera</i>	244
1325 Ramon Muntaner, narrador protagonista de l'expansió · <i>Vicent Baydal</i>	251
1348 Arriba la pesta negra · <i>Josep Fernández Trabal</i>	258
1365 Construïnt la fiscalitat d'Estat · <i>Manuel Sánchez</i>	267
1375 L'Atlas català. Cartografia, navegació i comerç <i>Daniel Duran i Duelt</i>	274
1391 Els avalots contra els jueus · <i>Manuel Forcano</i>	279
1399 Bernat Metge, escriure des d'una presó imaginària <i>Lluís Cabré</i>	286
1443 L'entrada triomfal d'Alfons el Magnànim a Nàpols <i>Juan Vicente García Marsilla</i>	293

1485	Pere Joan Sala i les revoltes remences · <i>Pere Orti Gost</i>	300
1493	El món s'ha engrandit · <i>Ivan Armenteros</i>	306
EDAT MODERNA		
	La represa: segles XVI i XVII · <i>Joaquim Albareda</i>	315
1519	Barcelona, cruïlla de les relacions internacionals <i>Jordi Buyreu</i>	319
1542	La immigració occitana · <i>Oscar Jané</i>	325
1587	La Diputació del General, govern i nervi de la terra <i>Miquel Pérez Latre</i>	332
1612	Trucafort assalta una caravana reial de moneda <i>Xavier Torres</i>	339
1619	La cacera de bruixes · <i>Agustí Alcoberro</i>	345
1628	L'avalot de les filadores · <i>Xavier Torres</i>	352
1641	La república catalana de Lluís XIII · <i>Eva Serra</i>	359
1651	La pesta a Barcelona · <i>Xavier Torres</i>	366
1666	La Casa de la Lleona: el joc dels nobles <i>Albert Garcia Espuche</i>	372
1668	El naixement de la premsa periòdica · <i>Xevi Camprubí</i>	378
1681	El model holandès · <i>Joaquim Albareda</i>	385
1687	El sentiment antifrancès, la revolta dels Barretines <i>Oscar Jané</i>	392
EL SEGLE XVIII		
	La petita Anglaterra · <i>Joaquim Albareda</i>	399
1700	L'Acadèmia Desconfiada: història i cultura al servei del país · <i>Daniel Venteo</i>	404

1705	Barcelona, cort reial de Carles III, l'Arxiduc <i>Agustí Alcoberro</i>	411
1714	La deplorable història dels catalans <i>Joaquim Albareda</i>	418
1754	Les pràctiques corruptes del capità general marquès de la Mina · <i>Joaquim Albareda</i>	424
1758	La Junta de Comerç: una institució al servei del progrés econòmic · <i>Joaquim Albareda</i>	431
1760	Formar bons professionals · <i>Alfons Zarzoso</i>	438
1768	Com s'imposà el castellà a les escoles catalanes <i>Francesc Feliu</i>	446
1775	El difícil divorci de les dones · <i>Marie Costa</i>	453
1778	El virrei es fa un casal a la Rambla · <i>Francesc Miralpeix</i>	460
1779	Antoni de Capmany: la Il·lustració segrestada <i>Josep Fontana</i>	468
1799	La determinació del metre i la mesura de la Terra <i>Xavier Roqué</i>	474
EL VUIT-CENTS		
	Un segle de revolucions i canvis · <i>Borja de Riquer</i>	481
1807	Un viatger il·lustrat: Alí Bei visita la Meca <i>Antoni Moliner</i>	486
1810	Quan Catalunya fou francesa · <i>Antoni Moliner</i>	492
1814	Espiari per modernitzar la indústria tèxtil <i>Jordi Maluquer de Motes</i>	498
1831	Fer-se ric a les Amèriques · <i>Jordi Maluquer de Motes</i>	506

1835	Quan cremaven convents i fàbriques <i>Anna Maria García</i>	514
1843	La Jamància, antecedent de la Comuna de París? <i>Manel Risques</i>	522
1855	La primera vaga general obrera · <i>Manel Risques</i>	530
1859	L'Ictineu de Narcís Monturiol i la navegació submarina · <i>Santiago Riera</i>	538
1860	Ildefons Cerdà, la ciutat industrial i l'urbanisme racional · <i>Ferran Sagarra</i>	544
1860	A l'Àfrica, minyons! Marià Fortuny, pintor de la guerra hispanomarroquina <i>Jordi Àngel Carbonell Pallarès</i>	552
1864	Sinibald de Mas, ambaixador a la Xina i agent de l'emperador · <i>David Martínez-Robles</i>	559
1872	Els Raventós i els orígens del cava català <i>Josep Colomé Ferrer</i>	566
1883	Gaudí es fa càrrec de la Sagrada Família <i>Daniel Giralt-Miracle</i>	575
1887	Ferran, Cajal, Turró i el triomf de la medicina de laboratori · <i>Alfons Zarzoso</i>	582
1888	L'Exposició Universal, origen de la Barcelona moderna · <i>Pilar Vélez</i>	590
1893	La vida bohèmia · <i>Margarida Casacuberta</i>	597
1896	El terror de les bombes · <i>Antoni Dalmau</i>	605
1896	Cap a una nova visualitat · <i>Fèlix Fanés</i>	612
1899	El futbol, de joc de senyors a espectacle de masses <i>Carles Santacana</i>	619

EL NOU-CENTS	Modernització en temps de tempestes · <i>Borja de Riquer</i>	627
1900	París, pol d'atracció d'artistes, intellectuals i músics <i>Mireia Freixa</i>	632
1902	El multitudinari enterrament del poeta del poble <i>Margarida Casacuberta</i>	639
1905	Victor Català, la novellista emmascarada <i>Margarida Casacuberta</i>	647
1907	L'alçament solidari d'un poble · <i>Borja de Riquer</i>	654
1909	El procés Ferrer, un assumpte europeu <i>Antoni Dalmau</i>	661
1911	L'home de l'electrificació de l'economia catalana <i>Jordi Maluquer de Motes</i>	667
1912	Sant Pau, l'hospital més modern d'Europa <i>Lluís Domènech i Girbau</i>	675
1915	Els homes que lluiten per la llibertat del món <i>David Martínez Fiol</i>	685
1916	La tràgica mort d'Enric Granados, el líder del modernisme musical · <i>Jauime Ayats</i>	692
1922	El catalanisme davant nous models exteriors de política i economia · <i>Enric Ucelay-Da Cal</i>	699
1922	Un mecenes a l'americana · <i>Borja de Riquer</i>	707
1928	L'avantguarda: el Manifest Groc · <i>Fèlix Fanés</i>	715
1928	L'Hispano Suiza, el millor automòbil del món <i>Jordi Nadal</i>	721
1932	Vida privada, entre l'elegia i la sàtira social <i>Marina Gustà</i>	725

1933	Quan les catalanes votaren abans que les franceses <i>Mary Nash</i>	733
1934	Els gàngsters de Barcelona · <i>Manel Risques</i>	739
1936	La por dels cònsols davant la Catalunya «soviètica» <i>Arnau Gonzàlez i Vilalta</i>	746
1937	Bombes italianes sobre Catalunya · <i>Francesc Vilanova</i>	754
1938	Medicina i cirurgia en temps de guerra · <i>Alfons Zarzoso</i>	762
1939	«Allez allez!» El pas de la frontera, una experiència decisiva · <i>Maria Campillo</i>	770
ELS TEMPS CONTEMPORANIS		
	De la dictadura a la globalització · <i>Borja de Riquer</i>	777
1940	Walter Benjamin i la fugida dels jueus · <i>Josep Calvet</i>	781
1943	Una catalana als camps nazis · <i>Anna Sallés</i>	788
1946	Sense menjar no es pot treballar · <i>Nadia Varo</i>	795
1951	Una vaga original: boicot als tramvies <i>Carme Molinero</i>	804
1952	El congrés del nacionalcatolicisme · <i>Hilari Ragner</i>	811
1952	D'empresa familiar a companyia global · <i>Rosa Avellà</i>	819
1957	La revolució del 600 · <i>Jordi Maluquer de Motes</i>	826
1964	El boom llatinoamericà: l'eclosió d'un nou relat forjat a Barcelona · <i>Xavier Ayén</i>	834
1965	També venen els Beatles · <i>Magí Crusells</i>	841
1966	Floquet de Neu, l'únic goril·la albi · <i>Oliver Hochadel</i>	848
1971	Pau Casals, més enllà de la música, el compromís cívic · <i>Francesc Vilanova</i>	855

1974	El 0-5 gloriós al Bernabéu, l'inici de l'era Cruyff <i>Sergi Pàmies</i>	862
1976	La irrupció del feminisme · <i>Mary Nash</i>	869
1977	«Ja soc aquí!» El retorn d'un president exiliat <i>Borja de Riquer</i>	876
1983	La llengua, entre la normalitat i el conflicte <i>Teresa Cabré Castellví</i>	884
1992	Per què agrada La Fura dels Baus? · <i>Jordi Coca</i>	892
1992	Els Jocs Olímpics, Barcelona oberta al mar <i>Miquel de Moragas</i>	899
1995	L'èxit del turisme diversificat · <i>Jordi Maluquer</i>	905
2002	El Born, una ciutat dins un edifici <i>Albert Garcia Espuche</i>	913
2003	Mobilitzacions contra una guerra llunyana <i>Josep Ramoneda</i>	920
2006	El boom de la cuina catalana. El Bulli, el millor restaurant del món · <i>Daniel Vázquez Sallés</i>	926
2012	La ciutadania al carrer · <i>Joan B. Culla</i>	933
2017	L'últim concert de Raimon, un clàssic i un contemporani · <i>Antoni Batista</i>	940
2017	Una singular declaració d'independència <i>Josep M. Muñoz</i>	947
ELS AUTORS		957
Procedència de les imatges		977